

POLSKA BIBLIOGRAFIA ANTYKU CHRZEŚCIJAŃSKIEGO 2004

DZIAŁY TEMATYCZNE

1. Prace zbiorowe (antologie tekstów i opracowania)
2. Bibliografie i problemy metodologiczne
3. Prace ogólne, historie literatury
4. Historia wspólnot, instytucji, okresów historycznych, regionów
- 5.1. Historia doktryn (teologia)
- 5.2. Historia doktryn (filozofia)
6. Liturgia
7. Hagiografia i historia duchowości
8. Archeologia i historia sztuki
9. Biblia
- 9.1. Apokryfy
- 9.2. Gnostycyzm
10. Patrystyka i średniowiecze (łacińskie i bizantyńskie)
11. Autorzy
12. Recenzje, omówienia
13. Sprawozdania
14. Wybrane publikacje z zakresu kultury klasycznej

1. Prace zbiorowe (antologie tekstów i opracowania)

Being or Good. Metamorphoses of Neoplatonism, red. A. Kijewska, Lublin 2004, Wydawnictwo KUL.

Bóg i zło. Pisma Bazylego Wielkiego, Grzegorza z Nyssy i Jana Chryzostoma, wstęp, przypisy i przewodnik tematyczny – M.H. Congourdeau, teksty greckie tłumaczyli: K. Kochańczyk, J. Naumowicz, M. Przyszychowska, wydanie polskie opracował J. Naumowicz, BOK 23, Kraków 2004.

Chrzest i pokuta w Kościele starożytnym. Antologia tekstów I-III w., wybór, tłum. i oprac. J. Słomka, BOK 25, Kraków 2004, Wydawnictwo M.

Chrześcijaństwo u schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze, t. 5, red. T. Derda – E. Wipszycka, Kraków 2004, Wydawnictwo Universitas.

- Encyklopedia Katolicka*, t. 10 (Krzyszowski – Lozay), Lublin 2004, TN KUL.
- Encyklopedia Kościoła*, t. 1-2, Warszawa 2004, Vocatio.
- Ideologia i propaganda w starożytności. Materiały konferencji Komisji Historii Starożytnej PTH, Rzeszów, 12-14 września 2000*, red. L. Morawiecki – P. Berdowski, Rzeszów 2004, Biblioteka Frazy.
- Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie*, oprac. J. Naumowicz (= SACH 17), Warszawa 2004, Wydawnictwo UKSW.
- Modlitwa Pańska. Komentarze greckich Ojców Kościoła IV-V w.*, wyd. 2, Duchowość Wschodu i Zachodu 8, Kraków – Tyniec 2004, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Modlitwa Pańska. Komentarze łacińskich Ojców Kościoła IV-V w.*, Duchowość Wschodu i Zachodu 9, wyd. 3, Kraków – Tyniec 2004, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Modlitwa Pańska. Komentarze średniowieczne*, Duchowość Wschodu i Zachodu 10, Kraków – Tyniec 2004, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Pierwsi apologetycy greccy. Kwadratus, Arystydes z Aten, Aryston z Pelli, Justyn Męczennik, Tacjan Syryjczyk, Milejades, Apolinary z Hierapolis, Teofil z Antiochii, Hermiasz*, tłum., wstęp i komentarz L. Misiarczyk, oprac. J. Naumowicz, BOK 24, Kraków 2004, Wydawnictwo M.
- Powszechna Encyklopedia Filozofii* [= PEF], t. 5 (Ir-Ko), Lublin 2004, Polskie Towarzystwo św. Tomasza z Akwinu.
- Sapere aude. Księga Pamiątkowa prof. Mariana Szarmacha*, Toruń 2004.
- Sympozyja kazimierskie poświęcone kulturze świata późnego antyku i wczesnego chrześcijaństwa*, t. 4: *Męczennicy w świecie późnego antyku*, Lublin 2004, TN KUL.
- Titulus. Studies in memory dr. Stanisław Kalita*, ed. E. Dąbrowa, Electrum. Studia z historii starożytnej 8, Kraków 2004, Jagiellonian University Press.

2. Bibliografie i problemy metodologiczne

- Bibliografia Pawła Orozjusza (wiek XIX-XX)*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 715-725.
- CERAN W., *Bizantynistyka na Uniwersytecie Łódzkim w latach 1999-2003*, „Przeгляд Historyczny” 95 (2004) 109-118.
- CZYŻEWSKI B., *Ksiądz Szczepan Pieszczoł (1921-2004) – człowiek, który prawdziwie kochał Ojców Kościoła*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 893-898.
- FIGIEL J., *Patrystyka w czasopiśmie 2004 roku*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 765-805.
- KOCHANEK P., *Możliwość studiów bizantynologicznych na bazie Biblioteki Uniwersyteckiej KUL*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 873-881.
- LONGOSZ S., *Aborcja i porzucanie dzieci w starożytności pogańskiej i chrześcijańskiej. Materiały bibliograficzne*, RT 51 (2004) z. 10, 279-291.
- LONGOSZ S., *Papiestwo w starożytności chrześcijańskiej. Materiały bibliograficzne (wybrane)*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 693-704.
- LONGOSZ S., *Św. Grzegorz Wielki w polskich studiach. Materiały bibliograficzne*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 705-714.
- LONGOSZ S., *Wykaz prac dyplomowych z antyku chrześcijańskiego ukończonych w niektórych polskich ośrodkach naukowych w 2004 roku*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 727-732.

- NAUMOWICZ J. – LONGOSZ S., *Polska bibliografia antyku chrześcijańskiego 2004*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 733-763.
- PIETRAS H., *Patrologia i jej związki z naukami humanistycznymi*, „Przegląd Powszechny” 121 (2004) nr 4, 84-96.
- SŁOTA B., *Ojciec Emil Stanula CSSR (1935-1999)*, „Studia Redemptorystowskie” 2 (2004) 89-100.
- WOLSKI J., *Wkład historyków w rozwój historii starożytnej w Polsce w okresie międzywojennym*, w: *Ideologia i propaganda w starożytności* [zob. 1], s. 11-19.

3. Prace ogólne, historie literatury

- BIELAS L., *Miejsce chrześcijaństwa w procesie ewolucji antycznego niewolnictwa*, „Polonia Sacra” 8 (2004) nr 14, 27-38.
- BULAS R., *Mitraizm a chrześcijaństwo*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 52-62.
- BULAS R., *Lorika, modlitwa pochodzenia celtyckiego*, EK X 1386-1387.
- CERAN W., *Teatr we wczesnym chrześcijaństwie*, „Przegląd Historyczny” 95 (2004) 301-311.
- DAL COVOLO E., *Studium Ojców Kościoła dla kultury zjednoczonej Europy*, „Seminare” 20 (2004) 239-244.
- JANOCHA M., *Słowo a obraz. Źródła literackie do dziejów estetyki i sztuki bizantyńskiej*, „Series Byzantina” 2 (2004) 21-42.
- KALINOWSKA J.A., *Papięstwo w życiu i twórczości literackiej Stanisława Hozjusza (1504-1579)*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 405-412.
- KLINKOWSKI J., *Geneza i rozwój kalendarza koptyjskiego*, „Perspectiva” 3 (2004) nr 1, 29-39.
- KŁOCZOWSKI J., *Chrześcijańskie fundamenty europejskiej kultury i tożsamości*, „Miejsca Święte” 2004, nr 5, 2-7.
- KNAPIŃSKI R., *Symbolika Kościoła w świetle tradycji biblijnej, wypowiedzi Ojców Kościoła i pisarzy średniowiecznych*, „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Białostockiej” 13 (2004) nr 3, 116-129.
- KOCHANEK P., *Die Vorstellung vom Norden und der Eurozentrismus. Eine Auswertung der patristischen und mittelalterlichen Literatur*, Mainz 2004, Verlag Philipp von Zabern.
- KOŚCIELNIAK K., *Quelques remarques sur la littérature pré-islamique arabe chrétienne*, „Rocznik Orientalistyczny” 57 (2004) 69-76.
- KOŚCIELNIAK K., *Wybrane hadisy ze zbiorów kategorii al-kutub as-sitta – „sześciu ksiąg islamu”*, cz. I-III, wstęp historyczny, tłumaczenie i komentarz, CT 74 (2004) 137-158.
- KOWALSKI H., „*Pontifex maximus*” w religii rzymskiej, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 19-31.
- LONGOSZ S., *Libellus*, EK X 939-943.
- PIETRAS H., *Patrologia i jej związki z naukami humanistycznymi*, „Przegląd Powszechny” 121 (2004) nr 4, 84-96.
- SALIJ J., *Kobieta w chrześcijaństwie – wypowiedzi Ojców Kościoła*, „W Drodze” 2004, nr 2, 119-127.

- STAROWIEYSKI M., *Autobiografie męczenników afrykańskich w III wieku*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 111-126.
- STEBNICKA K. – JANISZEWSKI P., *Greccy sofisci w czasach drugiej i trzeciej sofistyki*, w: *Chrześcijaństwo u schyłku starożytności* [zob. 1], s. 11-152.
- SUTKOWICZ A., *Christianitas jako ideał wychowawczy*, „*Perspectiva*” 3 (2004) nr 1, 131-143.
- SZCZEPANOWICZ B., *Ptaki Ziemi Świętej. Gołąb*, „*Ziemia Święta*” 10 (2004) nr 3, 36-39.
- SZCZEPANOWICZ B., *Ptaki Ziemi Świętej. Wróbel i kruk*, „*Ziemia Święta*” 10 (2004) nr 2, 40-42.
- SZCZERBA W., *Z Jerozolimy do Aten – hellenizacja myśli wczesnochrześcijańskiej*, „*Baptystyczny Przegląd Teologiczny*” 2 (2004) 77-89.
- SZRAM M., *Liczba. III. W okresie patrystycznym*, EK X 1010-1012.
- WESOŁOWSKI P., *Geneza i istota postaci Antychrysta we wczesnochrześcijańskiej literaturze łacińskiej*, „*Seminare*” 20 (2004) 423-439.
- WIPSZYCKA E., *Źródła normatywne kościelne. Wprowadzenie*, w: *Chrześcijaństwo u schyłku starożytności* [zob. 1], s. 301-344.
- ZWOLIŃSKI A., *Niewolnictwo wczoraj i dziś*, „*Polonia Sacra*” 8 (2004) nr 14, 5-26.

4. Historia wspólnot, instytucji, okresów historycznych, regionów

- BULAS R., *Mitraizm a chrześcijaństwo*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 52-62.
- CHADWICK H., *Kościół w epoce wczesnego chrześcijaństwa*, tłum. A. Wypustek, wyd. 3, Warszawa 2004, PIW.
- CICHOCKA K.M., *Toposy sakralne chrześcijańskiej Jerozolimy*, „*Saeculum Christianum*” 11 (2004) nr 1, 5-19.
- CZARNECKA K., *Strażnicy bursztynowego szlaku*, „*Przegląd Powszechny*” 121 (2004) nr 7-8, 163-176.
- DODDS E.R., *Pogaństwo i chrześcijaństwo w epoce niepokoju. Niektóre aspekty doświadczenia religijnego od Marka Aureliusza do Konstantyna Wielkiego*, tłum. J. Partyka, Kraków 2004, Wydawnictwo Homini.
- DZIEKAN M.M., *Arabsko-muzułmański podbój Zakaukazia*, „*Pro Georgia. Journal of Kartvelological Studies*” 11 (2004) 35-46.
- DZIELSKA M., „*Ostatni Hellenowie*” i chrześcijaństwo, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 63-71.
- DZIELSKA M., *Antychrześcijańska ideologia neoplatoników późnego antyku*, w: *Ideologia i propaganda w starożytności* [1], s. 479-487.
- DZIELSKA M., *Męczennicy pogańscy późnego hellenizmu*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 39-55.
- GALANT W., *Wybór Biskupa Rzymu do IV wieku*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 121-130.
- GIGILEWICZ E., *Kwartodecymanie*, EK X 292-293.
- GÓRSKI D., *Sytuacja chrześcijaństwa na terenach północnej Afryki: od podbojów muzułmańskich do XII wieku*, Kraków 2004, Unum.

- HAUBEN H., *Heraiscus as Melitian Bishop of Heracleopolis Magna and the Alexandrian See*, „Journal of Juristic Papyrology” 34 (2004) 51-70.
- ILSKI K., *Żywotność idei „pax Augusta” w późnym antyku*, w: *Ideologia i propaganda w starożytności* [zob. 1], s. 443-451.
- JANISZEWSKI P., *Meandry eschatologicznych koncepcji. Znak powtórnego przyjścia Chrystusa czy sztandar zwycięskiego władcy – promieniste krzyże na niebie w tradycji grecko-lacińskiej i gruzińskiej*, „Pro Georgia. Journal of Kartvelological Studies” 11 (2004) 11-33.
- JANISZEWSKI P., *We władzy księcia ciemności. Cesarz Justynian I w «Historii sekretnej» Prokopiusza z Cezarei*, „Mówią Wieki” 2004, nr 4, 22-28.
- JANISZEWSKI P., *Wódz, mąż i ślepy żebrak. Opowieść o Belizariuszu*, „Mówią Wieki” 2004, nr 12, 34-39.
- JOŃCA M., *Nomen christianum jako crimen capitale. Analiza sądowego postępowania przeciw chrześcijanom w Bitynii na podstawie korespondencji między Pliniuszem Młodszym a Trajanem*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 71-96.
- KAŁUŻNY J.C., *Wpływ zjawiska rygorystyki na rozpowszechnienie kultu męczeństwa we wczesnym chrześcijaństwie*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 127-135.
- KASPRZAK D., *Galla Placydia – władczyni Zachodu w epoce barbarzyńców*, „Studia Laurentiana” 4 (2004) nr 2, 199-216.
- KAZMIERCZAK M., *Początki chrześcijaństwa i pierwsi chrześcijanie w Irlandii przed misją biskupa Palladiusza i św. Patryka*, „Studenckie Zeszyty Historyczne” 2004, nr 5, 23-33.
- KIC W., *Szlakiem św. Pawła – ewangelizacja Macedonii. Kościół w Berei*, „Ziemia Święta” 10 (2004) nr 1, 18-21.
- KOCHEL J., *Katecheza pierwotnego Kościoła*, AK 143 (2004) z. 574, 551-566.
- KOCZWARA S., *Religijne motywy w rewolcie Witaliana w 513-515 roku*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 561-571.
- KOŚCIELNIAK K., *Grecy i Arabowie: Historia Kościoła melickiego (katolickiego) na ziemiach zdobytych przez muzułmanów (634-1516)*, Kraków 2004, Unum.
- KOŚCIELNIAK K., *Niewolnictwo w islamie wczoraj i dziś*, „Polonia Sacra” 8 (2004) nr 14, 39-56.
- KOTULA T., *Barbarzyńcy i dworzanie. Rzym a barbarzyńcy w dworskiej literaturze późnorzymskiej*, Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego 103, Kraków 2004, Polska Akademia Umiejętności.
- KOWALSKI H., *Impietas chrześcijan?*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 57-69.
- KRAWCZYK R., *Powstania żydowskie przeciw Rzymianom w I-II wieku n.e.*, „Teologiczne Studia Siedleckie” 1 (2004) 41-58.
- LONGOSZ S., *Rodzina wczesnochrześcijańska Kościołem domowym*, RT 51 (2004) z. 10, 27-56.
- LUBAC de H., *Kościół partykularny w Kościele powszechnym*, tłum. M. Spyra, Kraków 2004, Wydawnictwo WAM.
- ŁUKASZEWICZ A., *Acta Alexandrinorum – „Akta męczenników pogańskich z Aleksandrii”*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 29-38.

- MAŁECKI R., *Eucharystia irackich chrześcijan. Refleksje historyczno-liturgiczne*, „Studia Włocławskie” 7 (2004) 111-119.
- MŁOTEK A., *Niektóre wymogi stawiane biskupom w Kościele pierwszych wieków*, „Świdnickie Studia Teologiczne” 1 (2004) nr 1, 285-292.
- MYSZOR W., *Pierwotne chrześcijaństwo wobec pluralizmu świata antycznego*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 11-17.
- NAUMOWICZ J., *Geneza święta Natale Petri de Cathedra*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 255-264.
- PACZKOWSKI C.M., *Mnisi palestyńscy. U źródeł chrześcijańskiego życia*, „Ziemia Święta” 10 (2004) nr 3, s. I-VIII (wkładka do czasopisma pt. „Egeria”).
- PICCIRILLO M., *Męczennicy w czasie pokoju. Słupnicy syryjscy*, „Ziemia Święta” 10 (2004) nr 4, 36-40.
- PUDLSISZEWSKI J., *Panem et circenses w miastach Hiszpanii rzymskiej w świetle źródeł epigraficznych (I-III w. n.e.)*, „Słupskie Studia Historyczne” 11 (2004) 9-23.
- SAWA R., *Licyniusz (324), cesarz wschodniorzymski*, EK X 1002-1003.
- STACHURA M., *Kościół eunomański (anomejski) w chrześcijańskim cesarstwie rzymskim*, w: *Ideologia i propaganda w starożytności* [zob. 1], s. 463-478.
- STACHURA M., *The Eunomian (Anomean) Church in the Christian Roman Empire*, w: *Titulus. Studies in memory dr. Stanisław Kalita* [zob. 1], s. 115-131.
- STACHURA M., *W poszukiwaniu „przestępstwa” innowierców – studia nad terminologią ustaw wymierzonych w niekatolików wydawanych w latach 364-450/455*, w: *Chrześcijaństwo u schyłku starożytności* [zob. 1], s. 219-269.
- STAWOSKA-JUNDZIŁŁ B., *Kobieta w Kościele, małżeństwo i rodzina w polskich badaniach patrologicznych*, w: *Pedagogika rodziny na progu XXI wieku. Rozwój – przedmiot – obszary refleksji i badań*, red. A.W. Janke, Toruń 2004, 98-105.
- SZCZUR P., *Lapsi*, EK X 495-496.
- SZMURŁO R., *Elementy struktury hierarchicznej oraz warunków społeczno-ekonomicznych klasztorów manichejskich w Azji Centralnej w świetle analizy wybranych dokumentów z Turfan*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 589-595.
- TASAK W., *Wpływ przelomu konstantyńskiego na rozwój Kościoła*, „Baptystyczny Przegląd Teologiczny” 2 (2004) 57-76
- TATARKIEWICZ A., *Mitraizm a władza cesarska w Rzymie*, w: *Ideologia i propaganda w starożytności* [zob. 1], s. 453-461.
- TYSZKIEWICZ L.A., *Hunowie w Europie. Ich wpływ na Cesarstwo Wschodnie i Zachodnie oraz na ludy barbarzyńskie*, Wrocław 2004, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
- WIPSZYCKA E., *Church Treasures of Byzantine Egypt*, „Journal of Juristic Papyrology” 31 (2001) 127-139.
- WIPSZYCKA E., *Początki episkopatu monarchicznego w Egipcie*, w: *Chrześcijaństwo u schyłku starożytności* [zob. 1], s. 271-299.
- WIŚNIEWSKI R., *Wieszczący opętani i ich klienci w późnej starożytności*, w: *Chrześcijaństwo u schyłku starożytności* [zob. 1], s. 345-370.

- WOCH J., *Autorytet Stolicy Apostolskiej za pontyfikatu Syrycjusza, biskupa Rzymu w latach 384-399*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 130-144.
- WOJTYŁAK-HESZEN A., *Tragedia późnoantyczna ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΑΣΧΩΝ a jej źródła klasyczne*, Kraków 2004, Wydawnictwo Collegium Columbinum.
- ZIÓŁKOWSKI A., *Historia Rzymu*, Poznań 2004, Poznańskie Towarzystwo Nauk.
- ZOŁEŃSKI D., *Bilimer Galliarum rector. Contribution à l'histoire de l'administration militaire en Gaule méridionale (472 apr. J.-C.)*, w: *Titulus. Studies in memory dr. Stanisław Kalita* [zob. 1], s. 133-141.
- ŻMUDZKI P., *Goci, czyli wojownicy*, „Mówią Wieki” 2004, nr 11, 10-24.
- ŻUKOWSKI H., *Życie wdów i ich postęga w Kościele w pierwszych wiekach chrześcijaństwa*, „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Białostockiej” 13 (1004) nr 4, 143-146.
- ŻUREK A., *Relacje patriarchatu antiocheńskiego z papieskim Rzymem w I-IV wieku*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 131-144.

5.1. Historia doktryn (teologia)

- BALTHASAR von H.U., *Antyrymski resentment. Papięstwo a Kościół*, Poznań 2004, Wydawnictwo „W drodze”.
- BARDSKI K., *L'exégèse allégorique des Pères de l'Église est-elle encore valable aujourd'hui?*, *CT* 74 (2004) nr specjalny, 63-68.
- BETLEJKO J., *Lektura Pisma Świętego w ujęciu wschodnich Ojców Kościoła*, „Biblia i Ekumenizm” 1 (2004) 105-117.
- CIEŚLUK M., *Chrześcijaństwo IV i V wieku wobec nauki Kościoła o nierozdzielności związku małżeńskiego*, *RT* 51 (2004) z. 10, 107-118.
- CZĘSZ B., *Duch Święty w Kościele a grzechy jego członków. Próby wyjaśnień u przedniecejskich Ojców Kościoła*, „Teologia Patrystyczna” 1 (2004) 19-28.
- CZĘSZ B., *Wpływ odnowy studiów patrystycznych na pneumatologię posoborową*, „Teologia Patrystyczna” 1 (2004) 75-86.
- CZYŻEWSKI B., *Elementy eklezjologii w starożytnych homiliach paschalnych*, „Studia Gnesnensia” 18 (2004) 379-395.
- CZYŻEWSKI B., *Teologiczne znaczenie egzorcyzmów chrzcielnych w świetle katechez mistagogicznych IV-V wieku*, w: *Sentire cum Ecclesia. Księga Pamiątkowa Księżki Profesorów S. Grzechowiaka i T. Makowskiego*, red. P. Podeszwa, Gniezno 2004, 67-92.
- DEGÓRSKI B., *Il ricorso ai Padri nei concili africani dei secoli IV-VI*, „Annuario Historiae Conciliorum” 35 (2003) 222-233.
- GILSKI M., *Cierpienie Maryi w nauczaniu Ojców Kościoła Zachodniego*, „Salvatoris Mater” 6 (2004) nr 2, 23-34.
- GRZYWACZEWSKI J., *Tendances subordinaciennes dans la théologie avant Nicée*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 441-459.
- HRYNIEWICZ W., *Chrystus powierzył człowieka Duchowi Świętemu. Rozważania nad tradycją wschodnią*, *RT* 51 (2004), z. 2, 79-99.

- KAŁUŻNY J.C., *Kształtowanie się przedstawień chrystologicznych jako świadectwo ideowych przemian w Kościele III i IV wieku*, „Studia Laurentiana”, Supplement 1, Kraków 2004.
- KIELING M., *Grzechy i pokuta a świadomość świętości w późnej starożytności chrześcijańskiej*, „Teologia Patrystyczna” 1 (2004) 43-54.
- KNAPIŃSKI R., *Symbolika Kościoła w świetle tradycji biblijnej, wypowiedzi Ojców Kościoła i pisarzy średniowiecznych*, „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Białostockiej” 13 (1004) nr 3, 116-129.
- KOCHEL J., *Katecheza pierwotnego Kościoła*, AK 143 (2004) z. 574, 551-566.
- KOŚCIELNIAK K., *Eschatologia muzułmańska – możliwość dialogu na podstawie analizy islamskiej nauki o Al.-A-raf – „czyścicu”*, w: *Dialog międzyreligijny*, red. A. Fetkowski, Lublin 2004, 289-310.
- KOZA J.S., *„Wierzę w Pana, który od Ojca i Syna pochodzi” – misterium bóstwa Ducha Świętego*, RT 51 (2004) z. 2, 26-54.
- KRÓLIKOWSKI J., *Bierzmowanie i Eucharystia. Kwestie teologiczne i duszpasterskie*, „Currenda” 154 (2004) 577-593.
- KRÓLIKOWSKI J., *Sakrament Pokuty. Kryzys współczesny i odpowiedź doktrynalna*, „Currenda” 154 (2004) 387-407.
- KRÓLIKOWSKI J., *Szafarz bierzmowania, kwestie teologiczno-pastoralne*, „Currenda” 154 (2004) 271-285.
- LONGOSZ S., *Niepokalane Poczucie w kontekście nauczania Ojców Kościoła o świętości Maryi (II-IV wiek)*, w: *Tota pulchra es Maria. Materiały z ogólnopolskiego sympozjum mariologicznego w Licheniu (17-20 V 2004)*, red. J. Kumala, Licheń 2004, 43-85.
- MAŁECKI R., *Eucharystia irackich chrześcijan. Refleksje historyczno-liturgiczne*, „Studia Włocławskie” 7 (2004) 111-119.
- MISIARCZYK L., *Prymat Kościoła / biskupa Rzymu w źródłach chrześcijańskich II wieku*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 51-77.
- MYSZOR W., *Grzech i pokuta w Kościele III wieku*, „Teologia Patrystyczna” 1 (2004) 7-18.
- NAPIÓRKOWSKI C.S., *Sobór Efesko-aleksandryjski (431-433) o Bożym Macierzyństwie*, w: *Z potrzeby serca. Księga Pamiątkowa Ks. Dra E. Pohoreckiego*, Lublin 2004, 188-202.
- PAŁUCKI J., *Nawróceni grzesznicy i ich wkład w kształtowanie obrazu świętego Kościoła na przełomie IV i V wieku*, „Teologia Patrystyczna” 1 (2004) 29-42.
- PIETRAS H., *„Jeden chrzest na odpuszczenie grzechów” – próba zrozumienia świadectw patrystycznych*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 179-193.
- SIEMIANOWSKI A., *Próba nowego spojrzenia w spory chrystologiczne czwartego i piątego stulecia*, „Baptystyczny Przegląd Teologiczny” 2 (2004) 95-101.
- STANIEK E., *Pytania pod adresem „drugiej pokuty”*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 194-213.
- SZULC F., *La théologie judéo-chrétienne: l'actualité de la conception de Jean Daniélou et l'essai de son développement*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 423-431.

- TUREK W., *Idea przeobstwienia człowieka we współczesnych opracowaniach patrystycznych*, „Studia Płockie” 32 (2004) 51-61.
- WOCH J., *Patrystyczny obraz Maryi przyjmującej Syna Bożego*, „Salvatoris Mater” 6 (2004) nr 4, 32-44.
- WRÓBEL J., *Pokajanie, czyli teologia pokuty w Kościele wschodnim*, „Przegląd Powszechny” 121 (2004) nr 3, 377-394.
- ZARZECZNY R., *Ryba jako symbol eucharystyczny w literaturze, ikonografii i epigrafice wczesnochrześcijańskiej*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 245-265.
- ZARZECZNY R., *Żydowski chrzest prozelitów a inicjacja chrześcijańska. Podobieństwa i różnice w świetle literatury międzytestamentalnej, patrystycznej i dokumentów rabinackich*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 214-229.

5.2. Historia doktryn (filozofia)

- Being or Good. Metamorphoses of Neoplatonism*, red. A. Kijewska, Lublin 2004, Wydawnictwo KUL.
- COPELSTON F., *Historia filozofii*. t. 3. *Od Augustyna do Szkota*, tłum. S. Zalewski, Warszawa 2004, IW Pax.
- KOLARZOWA R., *Odmienność sposobów myślenia opartych na tradycji żydowskiej i antycznokrześcijańskiej*, „Kwartalnik Filozoficzny” 32 (2004) nr 3, 29-56.
- KOŚCIELNIAK K., *Chrześcijańskie wpływy na muzułmańską antropologię we wczesnym średniowieczu na przykładzie wybranych tradycji*, „Folia Historica Cracoviensia” 10 (2004) 221-226.
- STĘPIEŃ T., *Ojcowie Kościoła i demon Sokratesa*, „Teologia Polityczna” 2 (2004/2005) 242-251.
- SZCZERBA W., *Z Jerozolimy do Aten – hellenizacja myśli wczesnochrześcijańskiej*, „Baptystyczny Przegląd Teologiczny” 2 (2004) 77-89.

6. Liturgia

- BOBRINSKOY B., *Życie liturgiczne*, seria: Bogosłowije 4. Warszawa 2004, Wydawnictwo Księży Marianów.
- GRZYWACZEWSKI J., *La lectio divina à la campagne en Gaule au VI^e siècle d'après les «Sermons» de Césaire d'Arles*, „Annuaire de l'Institut Catholique de Paris” 89 (2004) 73-86.
- MAŁECKI R., *Eucharystia irackich chrześcijan. Refleksje historyczno-liturgiczne*, „Studia Włocławskie” 7 (2004) 111-119.
- MATWIEJUK K., *Koptyjskie dziedzictwo liturgiczne*, „Liturgia” 10 (2004) nr 1, 103-111.

7. Hagiografia i historia duchowości

- ELRED z Rievaulx, *Przyjaźń duchowa*, tłum. i oprac. M. Wylęgała, Biblioteka europejska, Kęty 2004, Antyk.
- FALARSKI W., *Pustynie irlandzkich mnichów*, „Przegląd Powszechny” 121 (2004) nr 3, 408-423.

- FROS H. – SOWA F., *Księga imion i świętych*, t. 5, Kraków 2004, Wydawnictwo WAM.
- Kult świętego Mikołaja w tradycji prawosławnej*, Biblioteka duchowości europejskiej 1, Gniezno 2004, Fundacja Collegium Europaeum Gnesense.
- MECHTYLDA z Magdeburga, *Strumień światła boskości*, t. 1, ŻM 31, Kraków – Tyniec 2004, Wydawnictwo Benedyktynów.
- MERTON T., *Ostatni z Ojców. Św. Bernard z Clairvaux. Encyklika Doctor Mellifluus*, tłum. M. Sabiniewicz, wstęp M. Ziolo, red. tomu B.A. Grenz, Biblioteka Duchowości Cysterskiej 2, Skoczów 2004, Wydawnictwo św. Bernarda.
- NOWACK M., *Spójrzcie, w swej dobroci Pan pokazuje nam drogę życia*, „Cenobium” 2004, nr 20, 24-33.
- PACZKOWSKI C.M., *Mnisi palestyńscy. U źródeł chrześcijańskiego życia*, „Ziemia Święta” 10 (2004) nr 3, s. I-VIII (wkładka do czasopisma pt. „Egeria”).
- PICCIRILLO M., *Męczennicy w czasie pokoju. Słupnicy syryjscy*, „Ziemia Święta” 10 (2004) nr 4, 36-40.
- Rana miłości. Konferencje kartuskie*, wyd. 2, Duchowość Wschodu i Zachodu 7, Kraków – Tyniec 2004, Wydawnictwo Benedyktynów.
- TOFILUK L., *Ikona i śpiew cerkiewny – synteza duchowości sztuk*, „Cerkiewny Wiestnik” 2004, nr 3, 13-20.
- ZIOŁO M., *Na śladach Ojca*, „W Drodze” 2004, nr 10, 77-83.
- ZIOŁO M., *O konfliktach*, „W Drodze” 2004, nr 2, 91-101.
- ZIOŁO M., *O obecności Pana*, „W Drodze” 2004, nr 4, 91-101.
- ZIOŁO M., *O początkach paschalnej drogi wspólnoty*, „W Drodze” 2004, nr 8, 106-112.
- ZSOLT K., *Święci męczennicy Jan i Kyros spadkobiercami Izidy i Serapisa*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 323-329.
- 8. Archeologia i historia sztuki**
- BRIKS P., *Betsaida w Biblii i w najnowszych badaniach archeologicznych*, „Studia Judaica” 7 (2004) 15-22.
- BROWNE G.M., *An Old Nubian Inscription from Banganarti Church*, „Journal of Juristic Papyrology” 34 (2004) 23-26.
- BURDAJEWICZ M., *Relikwiarze Prowincji Palestyna (Palaestina) w okresie biznatyńsko-omajadzkim*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 275-299.
- CICHOCKA K.M., *Toposy sakralne chrześcijańskiej Jerozolimy*, „Saeculum Christianum” 11 (2004) nr 1, 5-19.
- FABIANI B., *Sacrum w sztuce. Pokłon trzech mędrców*, „Miejsca Święte” 2004, nr 12, 26-30.
- GAJEWSKA H., *Miejsca kultu męczenników w Scytii Mniejszej (Scytia Minor)*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 311-322.
- GAŚSIOR A., *Split, miasto Dioklecjana*, „Miejsca Święte” 2004, nr 4, 26-29.
- HORN M., *Two Coptic Inscriptions from the Monastery of Jeremiah at Saqqara*, „Journal of Juristic Papyrology” 34 (2004) 71-79.
- IWASZKIEWICZ-WRONIKOWSKA B., *Najstarsze przedstawienia Piotra Apostoła a problem prymatu papieskiego*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 391-404.

- IWASZKIEWICZ-WRONIKOWSKA B., *Najstarsze świadectwa kultu męczenników w Rzymie*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 149-174.
- JANOCHA M., *Słowo a obraz. Źródła literackie do dziejów estetyki i sztuki bizantyńskiej*, „Series Byzantina” 2 (2004) 21-42.
- JASTRZĘBOWSKA E., *Stoneczne obeliski w Rzymie antycznym i chrześcijańskim*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 52 (2004) 135-152.
- JUNDZIŁ J., *Symboliczne i propagandowe znaczenie ikonografii morskiej w figuralnym zdobnictwie glinianych lampek rzymskich okresu cesarstwa*, w: *Ideologia i propaganda w starożytności* [zob. 1], s. 425-442.
- KALINOWSKI Z., *Kamienny relikwiarz z Nova. Problem interpretacji*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 301-309.
- KNAPIŃSKI R., *Symbolika Kościoła w świetle tradycji biblijnej, wypowiedzi Ojców Kościoła i pisarzy średniowiecznych*, „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Białostockiej” 13 (1004) nr 3, 116-129.
- KOBIELUS S., *Niebiańska Jerozolima: od sacrum miejsca do sacrum modelu*, wyd. 2, Warszawa 2004, Apostolicum.
- KRÓLIKOWSKI J., *Wymiar duchowy ikony bizantyńskiej*, w: *Peregrinatio ad veritatem. Księga Pamiątkowa S.A. Witkowskiej*, Lublin 2004, 239-258.
- ŁAJTAR A., *Varia Nubica VIII-IX*, „Journal of Juristic Papyrology” 34 (2004) 87-96.
- MARTENS-CZARNECKA M., *Przedstawienia męczenników w sztuce nubijskiej na przykładzie malowideł z Faras i Dongoli*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 203-221.
- MĘYNARCZYK J., *Martyria – miejsca kultu męczenników w bizantyńskiej Palestynie*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 259-273.
- NAUMOWICZ J., *Posąg Chrystusa z Paneas w źródłach patrystycznych i bizantyńskich*, „Series Byzantina” 2 (2004) 43-54.
- NAUMOWICZ J., *Sanktuaria męczenników w świetle pism Ojców Kapadockich z IV wieku*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 175-202.
- PARTYKA J.S., *Leptis Magna. Rzym w Afryce*, „Miejsca Święte” 2004, nr 2, 9-15.
- PARTYKA J.S., *Oea. Matka Trypolisu*, „Miejsca Święte” 2004, nr 2, 27-28.
- PARTYKA J.S., *Sabrata. Katakumby*, „Miejsca Święte” 2004, nr 2, 19-20.
- PARTYKA J.S., *Sabrata. Narzeczona muz*, „Miejsca Święte” 2004, nr 2, 16-18.
- PARTYKA J.S., *Sabrata. Obrazy z kamyków*, „Miejsca Święte” 2004, nr 2, 20-22.
- PAWŁOWSKA B., *In memoriam sanctorum martyrum. Epigramaty damazjańskie w rzymskich katakumbach*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 489-497.
- PRÓCHNIAK D., *Martyria w Armenii chrześcijańskiej*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 223-250.
- PUDLISZEWSKI J., *Panem et circenses w miastach Hiszpanii rzymskiej w świetle źródeł epigraficznych (I-III w. n.e.)*, „Słupskie Studia Historyczne” 11 (2004) 9-23.
- SKUPIŃSKA-LØVSET I., *St. Zachaios, martyr of Gadara*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 251-258.
- SZTYMA T., *Wpływy tradycji żydowskiej w sztuce wczesnochrześcijańskiej i bizantyńskiej*, „Series Byzantina” 2 (2004) 87-96.

- WIERNA R., *Apokryficzne przedstawienie śmierci św. Józefa na obrazie z kościoła parafialnego w Burgrabicach*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 579-587.
- WOLICKA E., *Święty obraz – objawienie czy opowieść?*, „Znak” 2004, nr 589, 43-57.

9. Biblia

- BARDSKI K., „*Napoję Cię winem korzennym, moszczem z granatów*” (Pnp 8, 2b), „Verbum Vitae” 2004, nr 5, 145-170.
- BARDSKI K., *Pokarm i napój miłości. Symbolizm w ponaddosłownej interpretacji Biblii w tradycji Kościoła*, Rozprawy i Studia Biblijne 16, Warszawa 2004, Vocatio,.
- BETLEJKO J., *Lektura Pisma Świętego w ujęciu wschodnich Ojców Kościoła*, „Biblia i Ekumenizm” 1 (2004) 105-117.
- BRIKS P., *Betsaida w Biblii i w najnowszych badaniach archeologicznych*, „Studia Judaica” 7 (2004) 15-22.
- KIC W., *Szlakiem św. Pawła – ewangelizacja Macedonii. Kościół w Berei*, „Ziemia Święta” 10 (2004) nr 1, 18-21.
- KNAPIŃSKI R., *Symbolika Kościoła w świetle tradycji biblijnej, wypowiedzi Ojców Kościoła i pisarzy średniowiecznych*, „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Białostockiej” 13 (1004) nr 3, 116-129.
- KWIATEK B.M., „*Titulus crucis*”. *Milczący świadek Męki Pańskiej*, „Ziemia Święta” 10 (2004) nr 4, s. I-VIII (wkładka do czasopisma pt. „Egeria”).
- PACIOREK A., *Postać Piotra w Ewangelii św. Mateusza*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 7-17.
- PACZKOWSKI C.M., *Śladami Matki Jezusa w Nazarecie. Ojczyzna Niepokalanej*, „Ziemia Święta” 10 (2004) nr 3, 10-15.

9.1. Apokryfy

- , *Lament Maryi – apokryf etiopski*, tłum. J. Woźniak, „Salvatoris Mater” 6 (2004) nr 2, 35-50.
- KUŚMIREK A., „*Sefer Eliahu*”. *Żydowska «Apokalipsa Eliasza»*. *Wprowadzenie i przekład*, „Studia Judaica” 7 (2004) 123-137.
- STAROWIEYSKI M., *Alcune osservazioni sulla struttura letteraria degli Atti dei apostoli apocrifi*, „Cahiers d'Orientalisme” 25 (2004) 19-28.
- STAROWIEYSKI M., *Teksty do poznania legendy Judasza*, WST 17 (2004) 65-88.
- WIERNA R., *Apokryficzne przedstawienie śmierci św. Józefa na obrazie z kościoła parafialnego w Burgrabicach*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 579-587.

9.2. Gnostycyzm

- MYSZOR W., *Der gnostische Begriff des Guten und Bösen*, w: *Being or Good* [zob. 1], s. 25-32.
- MYSZOR W., „*Egzegeza o duszy*». *Wstęp, tłumaczenie i komentarz: Nag Hammadi II, 6, ŚSHT 37* (2004) nr 2, 179-190.
- MYSZOR W., „*Ekklesia*” i „*Kościół*” w ujęciu gnostyków II i III wieku, „Verbum Vitae” 2004, nr 5, 185-204.

- MYSZOR W., *Karpokracjanie*, PEF V 509-510.
MYSZOR W., *Karpokrates*, PEF V 510-511.
RACZKIEWICZ M., *Hymn o perle*, „Studia Redemptorystowskie” 2 (2004) 201-210.
ZMORZANKA A.Z., *Justyn gnostyk*, PEF V 396-397.
ZMORZANKA A.Z., *Izydor gnostyk*, PEF V 153-154.
ZMORZANKA A., *Kainici*, PEF V 426-427.
ZMORZANKA A., *Kolarbasus*, PEF V 715-716.
ZMORZANKA A., *Pozycja Piotra w tekstach gnostyckich*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 79-86.

10. Patrystyka i średniowiecze łacińskie oraz bizantyńskie (źródła i opracowania)

- CERAN W., *Bizantynistyka na Uniwersytecie Łódzkim w latach 1999-2003*, „Przełęcz Historyczny” 95 (2004) 109-118.
GRZESIK T., *Anzelm z Canterbury*, seria: Myśli i Ludzie, Warszawa 2004, Wiedza Powszechna.
JANISZEWSKI P., *We władzy księcia ciemności. Cesarz Justynian I w «Historii sekretnej» Prokopiusza z Cezarei*, „Mówią Wieki” 2004, nr 4, 22-28.
JANOCHA M., *Słowo a obraz. Źródła literackie do dziejów estetyki i sztuki bizantyńskiej*, „Series Byzantina” 2 (2004) 21-42.
KNAPIŃSKI R., *Symbolika Kościoła w świetle tradycji biblijnej, wypowiedzi Ojców Kościoła i pisarzy średniowiecznych*, „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Białostockiej” 13 (1004) nr 3, 116-129.
KOCHANEK P., *Możliwość studiów bizantynologicznych na bazie Biblioteki Uniwersyteckiej KUL*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 873-881.
KUJAWIŃSKI J., *Wybrane aspekty życia codziennego misjonarzy w średniowieczu*, „Studenckie Zeszyty Historyczne” 2004, nr 6, 59-68.
NAUMOWICZ J., *Posąg Chrystusa z Paneas w źródłach patrystycznych i bizantyńskich*, „Series Byzantina” 2 (2004) 43-54.
PAPROCKI H., *Focjusz*, seria: Wielcy Ludzie Kościoła, Kraków 2004, Wydawnictwo WAM.
PENTEK Z., *Cesarstwo łacińskie 1204-1261. Kolonialne państwo krzyżowców czy Neobiznacjum?*, Poznań 2004, Wydawnictwo Poznańskie.
PROCHOWSKA-SULARZ A. – *Młot Thora – Krzyż Chrystusa. Recepcja symbolu krzyża przez ludy germańskie w procesie chrystianizacji*, „Nomos” 2004, nr 45/46, 73-80.
STRZELCZYK J., *Ewangelizacja Słowian. Misja Wergiliusza z Salzburga*, „Miejsca Święte” 2004, nr 4, 6-7.
SZTYMA T., *Wpływy tradycji żydowskiej w sztuce wczesnochrześcijańskiej i bizantyńskiej*, „Series Byzantina” 2 (2004) 87-96.
WIPSYZKA E., *Church treasures of Byzantine Egypt*, „The Journal of Juristic Papyrology” 34 (2004) 127-139.
WOJTCZAK-SZYSZKOWSKI J., *„Żywoć świętej Kingi” Jana Długosza. Studia nad językiem i stylem*, Paprotnia 2004, Wydawnictwo „Perła”.

11. Autorzy

Afrahāt

UCIECHA A., *Afrahāt o wierze (Demonstratio I: De fide, PSyr I 5-45)*, ŚSHT 37 (2004) nr 2, 158-170.

UCIECHA A., *Pozycja św. Piotra w pismach Afrahata i św. Efrema*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 145-154.

Ambrozjaster

TYBUROWSKI K., *Ambrozjaster i zarys jego wizji historii zbawienia*, „Studia Sandomierskie” 11 (2004) z. 2, 129-142.

TYBUROWSKI K., *Bóg i diabeł i ich „formae” i „exempla” dla człowieka według myśli Ambrozjastra*, „Studia Sandomierskie” 11 (2004) z. 2, 135-152.

TYBUROWSKI K., *Gli elementi della natura umana secondo l’Ambrosiaster*, „Re-sovia Sacra” 8 (2001) 101-115.

TYBUROWSKI K., *Struktura piekieł według Ambrozjastra*, „Studia Sandomierskie” 11 (2004) z. 4, 119-130.

Ambroży

–, *Wyjaśnienie symbolu. O tajemnicach. O sakramentach*, tłum. i oprac. L. Gładyszewski, ŻMT 31, Kraków 2004, Wydawnictwo WAM.

CZYŻEWSKI B., *Odpuszczenie grzechów w katechezach chrzcielnych św. Ambrozego z Mediolanu*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 230-241.

DAL COVOLO E., *„Casta meretrix”: wyrażenie źle rozumiane? Uwagi do eklezjologii św. Ambrozego*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 86-93.

ECKMANN A., *The Deification of Man in St. Ambrose’s writings*, w: *Being or Good* [zob. 1], s. 199-210.

LIBERA P., *Biblijne obrazy Kościoła w pismach św. Ambrozego na przykładzie traktatu «De Isaac et anima»*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 75-85.

NEHRING P., *Najwcześniejsza chrześcijańska opozycja wobec dziewictwa w świetle «De virginitate» V-VII św. Ambrozego*, w: *Chrześcijaństwo u schyłku starożytności* [zob. 1], s. 197-217.

NEHRING P., *Ornamenta – tormenta. Sztuczne upiększanie się kobiet w ocenie św. Ambrozego («De virginibus» I 6, 28-30)*, w: *Sapere aude* [zob. 1], s. 175-183.

PAŁUCKI J., *Ambroży z Mediolanu*, seria: *Wielcy Ludzie Kościoła*, Kraków 2004, Wydawnictwo WAM.

PAŁUCKI J., *Św. Ambroży o Biskupie Rzymu*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 223-239.

TUREK W., *Scriptor corrector lector. Il pensiero di Ambrogio nella «Lettera» 32*, w: AA. VV., *Comunicazione e ricezione del documento cristiano in epoca tardoantica. XXXII Incontro di studiosi dell’antichità cristiana* (Roma, 8-10 maggio 2003) (= *Studia Ephemeridis Augustinianum* 90), Roma 2004, 349-361.

Apoftegmaty

Apoftegmaty Ojców Pustyni, t. 1: *Gerontikon*, wyd. 2, ŻM 4, Kraków – Tyniec 2004, Wydawnictwo Benedyktynów.

Apoloniusz z Tiany

SIERADZAN J., *Jezus Chrystus jako model dla postaci Apoloniusza z Tiany*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 415-422.

Aryston z Pelli

MISIARCZYK L., *Aryston z Pelli*, w: *Pierwsi apologetyci greccy* [zob. 1], s. 99-102.

Arystydes z Aten

–, *Apologia*, w: *Pierwsi apologetyci greccy* [zob. 1], s. 109-150

Atanazy Aleksandryjski

LONGOSZ S., *Św. Atanazy Aleksandryjski a Biskupi Rzymu*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 163-191.

WIPSZYCKA E., *La Vita Antonii confrontée avec la réalité géographique*, „Cahiers d'Orientalisme” 25 (2004) 135-147.

Augustyn

CAROLA J., *Czy św. Augustyn nigdy się nie spowiadał?*, tłum. P. Witon, „Życie Duchowe” 2004, nr 39, 66-73.

DOMAŃSKI J., *Opatrzność Boża i wolność ludzka w historiozofii św. Augustyna*, „Przegląd Tomistyczny” 10 (2004) 7-32.

GILSKI M., „*Unus Mediator et multi mediatores*”. *Augustyńska koncepcja pośrednictwa*, „Polonia Sacra” 8 (2004) nr 15, 179-191.

GILSKI M., *Maryja w «De haeresibus» św. Augustyna*, „Salvatoris Mater” 6 (2004) nr 1, 345-353.

JÓZWIAK S., *Państwo i Kościół w pismach św. Augustyna*, Lublin 2004, Wydawnictwo KUL.

KRÓL B., „*Serce*” w «*Enarrationes in Psalmos*» św. Augustyna, „Studia Sandomierskie” 11 (2004) z. 2, 71-86.

LONGOSZ S., *Obchody 1650 rocznicy urodzin św. Augustyna w Rzymie*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 856-859.

MYSZOR W., *Vobis episcopus christianus. Obraz biskupa w kazaniach św. Augustyna («Sermo» 339 i 340A)*, w: *Vobis episcopus christianus. Księga Jubileuszowa Ks. Abpa Damiana Zimonia*, Katowice 2004, 9-22.

NEHRING P., „*Agris... a se iam alienatis*”, czyli o tym, co św. Augustyn uczynił ze swym rodzinnym majątkiem?, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 293-299.

SALIJ J., *Niedziela jako dzień Ducha Świętego. Zapomniana część doktryny św. Augustyna*, „Ethos” 17 (2004) nr 3-4, 226-237.

SWOBODA A., *Aspekty teologiczne małżeństwa i dziewictwa w pismach św. Augustyna*, ŚSHT 37 (2004) nr 2, 139-157.

SWOBODA A., *Ocena małżeństwa i dziewictwa w pismach św. Augustyna*, „Teologia Patrystyczna” 1 (2004) 55-74.

- SWOBODA A., *Ocena dóbr małżeństwa w «De bono coniugali» i w «De sancta virginitate» świętego Augustyna*, RT 51 (2004) z. 10, 119-150.
- SWOBODA A., *Ocena małżeństwa w «De bono coniugali» i w «De sancta virginitate» św. Augustyna*, AK 142 (2004) nr 570, 284-299.
- ŚRUTWA J., *Ośrodek wyższej kultury religijnej u św. Augustyna w Hipponie, w: Z potrzeby serca. Księga Pamiątkowa Ks. Dra E. Pohoreckiego*, Lublin 2004, 119-130.
- TURZYŃSKI P., *Estetyka w eklezjologii św. Augustyna*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 145-153.
- TURZYŃSKI P., *Miłość piękna w «Wyznaniach» św. Augustyna*, „Studia Diecezji Radomskiej” 6 (2004) 467-472.
- TURZYŃSKI P., *Piękno Bożej Opatrzności w «De vera religione» św. Augustyna*, w: *Filozofia pochylona nad człowiekiem. Księga Pamiątkowa Ks. Prof. Stanisława Kowalczyka*, Lublin 2004, 663-671.
- WINCENTY z Lerynu, *Wyjątki z całości pism świętej pamięci biskupa Augustyna, zebrane razem przez Wincentego, kapłana z wyspy Lerynu*, tłum. A. Strzelecka, „Teologia Patrystyczna” 1 (2004) 91-114.
- WYGRALAK P., *Wincentego z Lerynu «Excerpta z całości pism świętego Augustyna»*, „Teologia Patrystyczna” 1 (2004) 87-90.
- ZALEWSKI S., *Spełnienie ludzkich pragnień według «Enarrationes in Psalmos» św. Augustyna*, RT 51 (2004) z. 5, 77-95.

Bazyli Wielki

- , *O tym, że Bóg nie jest sprawcą zła*, tłum. Józef Naumowicz, w: *Bóg i zło* [zob. 1], s. 35-62.
- NAUMOWICZ J., *Sanktuaria męczenników w świetle pism Ojców Kapadockich z IV wieku*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 175-202.
- SZRAM M., *Pokora – „matka cnót” (μῆτηρ ἀρετῶν) w ujęciu Bazylego Wielkiego i Jana Chryzostoma*, RT 51 (2004) nr 4, 43-64.
- WIDOK N., *Ojcowie Kapadoccy wobec Biskupa Rzymu. Stanowisko Bazylego Wielkiego*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 193-209.

Benedykt

- HEUFELDER E.M., *Rozległość serca. Medytacja nad duchem «Reguły» św. Benedykta*, seria: *Z tradycji mniszej 33*, Kraków – Tyniec 2004, Wydawnictwo Benedyktynów.
- MYCIELSKI L., *Cechy duchowości benedyktyńskich oblatów*, „Cenobium” 2004, nr 20, 49-64.
- NOWACK M., *Spójrzcie, w swej dobroci Pan pokazuje nam drogę życia*, „Cenobium” 2004, nr 20, 24-33.
- Reguła św. Benedykta o oblatkach*, oprac. T. Lubowiecka – K. Szałajko, „Cenobium” 2004, nr 20, 81-88.
- ZIOŁO M., *O dobrej zazdrości. Dusza reguły św. Benedykta*, „W Drodze” 2004, nr 9, 102-107.

Beza

SZMURŁO R., *Listy i kazania archimandryty Bezy o walce z szatanem w życiu mnichów*, ŚSHT 37 (2004) nr 2, 171-178.

Błathmac

SZEWczyk A., *Błathmac i jego «Poemat» poświęcony Dziewicy Maryi*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 573-578.

Boecjusz

KIJEWSKA A., *Boethius' conception of the Supreme Good, w: Being or Good* [zob. 1], s. 307-318.

Cezary z Arles

-, *Cztery kazania o pokucie i Bożym Miłosierdziu*, tłum. A. Strzelecka, „Teologia Patrystyczna” 1 (2004) 121-131.

GRZYWACZEWSKI J., *La lectio divina à la campagne en Gaule, au VI^e siècle, d'après les Sermons de Césaire d'Arles*, „Annuaire de l'Institut Catholique de Paris” 89 (2004) 73-86.

WYGRALAK P., *Cezarego z Arles wybrane kazania o pokucie i Bożym Miłosierdziu*, „Teologia Patrystyczna” 1 (2004) 115-120.

ŻUREK A., *Kościół w czasach ostatecznych w świetle Objawienia Apokalipsy Cezarego z Arles*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 167-175.

Cyprian z Kartaginy

DOŁGANISZEWSKA E., *Autorytet biskupa w Kościele lokalnym w ujęciu Cypriana z Kartaginy*, „Wrocławski Przegląd Teologiczny” 12 (2004) nr 2, 71-81.

KACZMAREK T., *„Ecclesia sponsa Christi” w nauczaniu św. Cypriana*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 103-110.

LESZCZYŃSKI R.M., *Nauka o Synu Bożym w teologii Hipolita i Cypriana*, „Studia Humanistyczno-Teologiczne” 2004, nr 1-2, 157-180.

SZCZUR P., *Św. Cyprian wobec Biskupa Rzymu*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 105-120.

Damazya I papież

PAWŁOWSKA B., *In memoriam sanctorum martyrum. Epigramaty damazjańskie w rzymskich katakumbach*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 489-497.

TYBUROWSKI K., *Wkład papieża Damazego w kościelne i świeckie umocnienie władzy papieża*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 211-222.

Doroteusz z Gazy

TADAJCZYK T.K., *Hymn Dorotheosa «Do Abrahama» wobec tradycji biblijnej*, w: *Sapere aude* [zob. 1], s. 293-299.

Efrem

Святой Ефрем Сирин, „Cerkiewny Wiestnik” 2004, nr 1, 12-20.

UCIECHA A., *Pozycja św. Piotra w pismach Afrahata i św. Efrema*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 145-154.

Euzebiusz z Cezarei

WIDOK N., *Obraz tortur i egzekucji prześladowanych chrześcijan w relacji Euzebiusza z Cezarei*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], 137-147.

Ewagriusz z Pontu

MISIARCZYK L., „*Acedia*” według Ewagriusza z Pontu, „*Studia Płockie*” 32 (2004) 63-84.

Flawian bp Konstantynopola

–, *Apelacja do papieża Leona*, tłum. A. Nocoń, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 330-333.

Focjusz

PAPROCKI H., *Focjusz*, seria: *Wielcy Ludzie Kościoła*, Kraków 2004, Wydawnictwo WAM.

Grzegorz Wielki

LACHOWICZ J., *Autorytet Biskupa Rzymu w nauczaniu i praktyce św. Grzegorza Wielkiego*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 347-362.

LEWANDOWICZ J., *Paliusz w korespondencji św. Grzegorza Wielkiego*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 363-370.

Grzegorz z Nazjanzu

JAŚKIEWICZ G., *Chrześcijańskie zasady moralne przedmiotem kerygmatu w nauce Grzegorza z Nazjanzu*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 266-281.

LONGOSZ S., *Przekazanie relikwii św. Grzegorza z Nazjanzu i św. Jana Chryzostoma Kościołowi Wschodniemu (Rzym, 27 XI 2004)*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 859-865.

WIDOK N., „*Physis*” come „*bonum*” in Platone e Gregorio Nazianzeno, w: *Being or Good* [zob. 1], s. 169-182.

WIDOK N., *Równa godność Osób w Trójcy Świętej. Analiza semantyczno-teologiczna terminu „physis” w pismach Grzegorza z Nazjanzu*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 282-292.

WOJTYŁAK-HESZEN A., *Tragedia późnoantyczna ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΑΣΧΩΝ a jej źródła klasyczne*, Kraków 2004, Wydawnictwo Collegium Columbinum.

Grzegorz z Nyssy

–, *O dzieciach przedwcześnie zmarłych*, tłum. M. Przyszychowska, w: *Bóg i zło* [zob. 1], s. 63-92.

GRODECKI T., *Dlaczego wszyscy muszą być zbawieni? Zbawienie i Kościół u Grzegorza z Nyssy*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 111-118.

MANIKOWSKI M., *Gregory of Nyssa and the Neoplatonic Philosophical Tradition*, w: *Being or Good* [zob. 1], s. 183-198.

KOTKOWSKA E., *Nauczanie św. Grzegorza z Nyssy o wszechmocy Bożej na podstawie «In illud: Tunc ipse Filius»*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 511-525.

PEKALA U., *Apologia chrześcijańskiej nauki o zbawieniu w «Wielkiej Katechezie» św. Grzegorza z Nyssy*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 499-509.

PRZYSZYCHOWSKA M., *Co dzieje się z dziećmi po śmierci? Teologiczne znaczenie traktatu «O dzieciach przedwcześnie zmarłych» Grzegorza z Nyssy*, „Forum Teologiczne” 5 (2004) 95-106.

PRZYSZYCHOWSKA M., *Zagadka nauki Grzegorza z Nyssy o apokatastazie*, CT 74 (2004) nr 4, 59-73.

SZCZUR P., „Święć się Imię Twoje” w wykładzie św. Grzegorza z Nyssy, w: *Homo orans V: Modlitwa uwielbienia*, red. J. Misiurek – J.M. Popławski, Lublin 2004, 293-304.

Hermiasz

–, *Satyra na filozofów pogańskich*, w: *Pierwsi apologetyci greccy* [zob. 1], s. 487-511.

Hieronim

–, *Listy do Eustochium*. Listy 22, 31, 108, tłum. i oprac. Bazyli Degórski, ŻM 33, Kraków – Tyniec 2004, Wydawnictwo Benedyktynów.

ORYGENES – HIERONIM ze Strydonu, *Homilie o Księdze Psalmów*, tłum. S. Kalinkowski, wstęp i redakcja A. Bandura, ŻMT 32, Kraków 2004, Wydawnictwo WAM.

DEGÓRSKI B., *Il cammino degli Israeliti dall'Egitto verso la Terra Promessa secondo la Lettera 78 di san Girolamo*, „Dissertationes Paulinorum” 13 (2004) 5-45.

DEGÓRSKI B., *San Girolamo e gli albori del monachesimo occidentale*, w: M. Bielawski – D. Hombergen (wyd.), *Il monachesimo tra eredità e aperture. Atti del Simposio „Testi e temi nella tradizione del monachesimo cristiano” per il 50 anniversario dell'Istituto Monastico di Sant'Anselmo*, Roma, 28 maggio – 1 giugno 2002 [= Studia Anselmiana, 140], Roma 2004, 497-516.

DONATI A., *Hieronimi «Epistula» XLVI: Paulae et Eustochiae ad Marcellam De locis sanctis. Commentario II*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 469-487.

KOŁOSOWSKI T., *Święty Hieronim jako duszpasterz*, „Seminare” 20 (2004) 453-464.

MIRRI L.M., *Girolamo e i vescovi di Roma: un rapporto di stima e di collaborazione*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 265-292.

PACZKOWSKI M.C., *Girolamo e la polemica antiapollinarista*, „Antonianum” 79 (2004) 473-503.

ŻUREK A., *W szkole biblijnej św. Hieronima*, TST 23 (2004) 101-116.

Hilary z Poitiers

KIELING M., *Typologiczna interpretacja tekstu biblijnego na przykładzie postaci biblijnych w ujęciu Hilarego z Poitiers w traktacie o tajemnicach*, „Kaliskie Studia Teologiczne” 3 (2004) 171-182.

KOŁOSOWSKI T., *Kościół jako wspólnota zbawienia według Hilarego z Poitiers*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 119-129.

TUREK W., „*Filii Deo per Spiritum adoptionis effecti*” («*De Trinitate*» 12, 13). *La divinizzazione dell'uomo in alcuni testi d'Ilario di Poitiers*, „Salesianum” 66 (2004) 665-686.

Hipolit Rzymski

LESZCZYŃSKI R.M., *Nauka o Synu Bożym w teologii Hipolita i Cypriana*, „Studia Humanistyczno-Teologiczne” 2004, nr 1-2, 157-180.

Ireneusz z Lyonu

- CZĘSZ B., *Duch Święty w Kościele a wspólnota człowieka z Bogiem według św. Ireneusza*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 94-102.
- CZĘSZ B., *Teologia pluralizmu religijnego a polemika św. Ireneusza z gnostykami*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 18-26.
- JAROSZYŃSKI P., *Ireneusz z Lyonu*, PEF V 9-10.
- MYSZOR W., *Św. Ireneusz o autorytecie Kościoła Rzymskiego*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 87-93.

Izaak Syryjczyk

- HRYNIEWICZ W., *Das Geheimnis der Gehenna in den Meditationen des hl. Isaak des Syrers*, „Ostkirchliche Studien” 53 (2004) 28-44.

Jakub z Edessy

- ZMORZANKA A.Z., *Jakub z Edessy*, PEF V 178-179.

Jan Chryzostom

- , *Cnoty i wady. Wypisy z «Homilii na Ewangelię według św. Mateusza»*, wybór E. Staniek, Kraków 2004, Wydawnictwo WAM.
- , *Kto sam sobie nie szkodzi, temu nikt zaszkodzić nie może*, tłum. K. Kochańczyk, w: *Bóg i zło* [zob. 1], s. 93-130.
- , *Miłosierdzie. Wypisy z «Homilii na Ewangelię według św. Mateusza»*, wybór E. Staniek, Kraków 2004, Wydawnictwo WAM.
- , *Sentencje z «Homilii na Ewangelię według świętego Mateusza»*, wybór E. Staniek, Kraków 2004, Wydawnictwo WAM.
- LONGOSZ S., *Przekazanie relikwii św. Grzegorza z Nazjanzu i św. Jana Chryzostoma Kościołowi Wschodniemu*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 859-865.
- SZRAM M., *Pokora – „matka cnót” (μήτηρ ἀρετῶν) w ujęciu Bazylego Wielkiego i Jana Chryzostoma*, RT 51 (2004) nr 4, 43-64.
- WIDOK N., *Świętość Maryi w refleksji Ojców Kościoła. Stanowisko Jana Chryzostoma*, w: *Święty wyjątek. Niepokalane Poczęcie Maryi. II Bocheńskie Sympozjum Mariologiczne (25 IX 2004)*, red. J. Królikowski, Kraków 2004, 41-59.

Jan Damasceński

- PALUSIŃSKA A., *Jan z Damaszku*, PEF V 211-215.

Jan Kasjan

- NOCOŃ A., *Jan Kasjan*, seria: *Wielcy Ludzie Kościoła*, Kraków 2004, Wydawnictwo WAM.
- NOCOŃ A., *La dottrina mariana nell'«Incarnazione del Signore» di Giovanni Casiano*, „Theotokos” 12 (2004) n. 1-2, 183-196.
- STEWART C., *Kasjan mnich*, ŻM 34, Kraków – Tyniec 2004, Wydawnictwo Benedyktynów.

Jan Moschos

- DEGÓRSKI B., *Biskupi Rzymu w „Pratum spirituale” Jana Moschosa*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 371-389.

Józef Flawiusz

BEJDA W., *Apologetyczny wymiar męczeństwa Żydów w pismach Józefa Flawiusza*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 13-27.

Justyn

–, *Apologia I i II*, w: *Pierwsi apologetyci greccy*, [zob. 1], s. 151-293.

BRZECHCZYN K., *Sokrates w myśli Justyna Męczennika „Baptystyczny Przegląd Teologiczny” 2* (2004) 90-94.

SZCZUR P., *Justyn męczennik*, PEF V 397-400.

Kandyd

LONGOSZ S., *Kandyd*, PEF V 466-467.

Kasjodor

BURCZAK K., *Figury retoryczne i tropy w Psalmach na podstawie «Expositio Psalmorum» Kasjodora*, Lublin 2004, Wydawnictwo KUL.

LONGOSZ S., *Kasjodor*, PEF V 529-534.

PROSTKO-PROSTYŃSKI J., *Zur Chronologie der Bücher VI und VII der «Variae» von Cassiodor*, „Historia”, 53 (2004) 503-508.

Klemens Aleksandryjski

KLIBENGAJTIS T.I., *„Die Wahrheit ist wie die Biene” Die Wahrheitsmetaphorik des Clemens von Alexandrien*, „Ephemerides Theologicae Lovanienses” 80 (2004) 60-75.

KLIBENGAJTIS T., *Die Wahrheitsbezeichnungen des Clemens von Alexandrien in ihrem Philosophischen und theologischen Kontext*, VigChr 58 (2004) 316-331.

KOWALEWSKA M. – SZCZUR P., *Klemens Aleksandryjski*, PEF V 637-641.

SŁOMKA J., *Ciało i Krew Jezusa jako pokarm. J 6, 48-58 w interpretacji Klemensa Aleksandryjskiego*, ŚSHT 37 (2004) nr 2, 131-138.

SZCZUR P., *Martyria w pismach Klemensa Aleksandryjskiego*, w: *Sympozja kazimierskie* [zob. 1], s. 97-109.

SZCZUR P., *Urząd prezbitera w świetle pism Klemensa z Aleksandrii*, RT 51 (2004) nr 4, 65-79.

SZCZUR P., *Wiara matką miłości chrześcijańskiej według Klemensa Aleksandryjskiego*, „Verbum Vitae” 2004, nr 5, 129-144.

ZAGÓRSKI D., *Recepcja arystotelesowskiego ideału μεσότης w doktrynie Klemensa Aleksandryjskiego. Problem definicji*, RT 51 (2004) nr 4, 5-42.

Klemens Rzymski

TUREK W., *Prima Clementis: zagadnienie prymatu Biskupa Rzymu w ujęciu współczesnych opracowań patrystycznych*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 33-49.

Konstytucje Apostolskie

ŻELAZNY J.W., *Kolegium biskupów w Konstytucjach Apostolskich. Rola Piotra*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 249-254.

Kwadratus

JANOWSKI P., *Kwadratus*, EK X 288-289.

KWADRATUS L., *Kwadratus*, w: *Pierwsi apologetyci greccy* [zob. 1], s. 95-97.

Laktancjusz

IWAŃSKA J., «*De mortibus persecutorum*» Laktancjusza. Próba reinterpretacji, „Seminare” 20 (2004) 441-452.

WOJTCZAK-SZYSZKOWSKI J., *Laktancjusz*, EK X 406-408.

Latronian pryscylanin

SZRAM M., *Latronian, IV w., pryscylanin*, EK X 551.

Laudes Domini

–, *Pochwały na cześć Pana wraz z cudem, który wydarzył się w kraju Eduów (Laudes Domini cum miraculo quod accidit in Aeduico, CPL 1386). Anonimowy galijski poemat z IV wieku po Chrystusie*, tłum. i komentarz R. Sawa, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 623-634.

SZRAM M., *Laudes Domini, poemat anonimowy z IV wieku*, EK X 565.

Leander z Sewilli

SZCZUR P., *Leander (540-600), abp Sewilli*, EK X 599-600.

SZCZUR P., *Leandra Reguła*, EK X 600-601.

Leodegar z Autun

FIGIEL J., *Leodegar z Autun*, EK X 761-762.

Leon Wielki

BARTNIK S., *Nauka Leona Wielkiego o prymacie Biskupa Rzymu*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 311-322.

DRAŹCZKOWSKI F., *Miłość bliźniego w świetle ekshortacji pastoralnych Leona Wielkiego w mowach na Wielki Post (39-50)*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 527-536.

NOCOŃ A., *Appellatio Flaviani ad papam Leonem (?)*. *Wokół władzy papieskiej na Wschodzie*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 323-333.

SZCZUR P. – WÓJCIK E., *Leon I Wielki*, EK X 765-769.

ŻELAZNY J.W., *Apelacja Teodoreta do papieża Leona*, *VoxP* 24 (2004) t. 46-47, 335-346.

Leon II papież

SZCZUR P., *Leon II papież*, EK X 770-771.

Leonard z Limoges

STRASZEWICZ M., *Leonard z Limoges lub z Noblac*, EK X 786-787.

Leoncjusz z Antiochii

SZRAM M., *Leoncjusz z Antiochii, IV wiek*, EK X 794.

Leoncjusz z Arles

ŻUREK A., *Leoncjusz z Arles, V wiek*, EK X 794.

Leoncjusz z Bizancjum

NAUMOWICZ J., *Leoncjusz z Bizancjum (480-543), mnich, teolog*, EK X 794-795.

Leoncjusz z Cezarei Kapadockiej

ŻUREK A., *Leoncjusz z Cezarei Kapadockiej, IV wiek*, EK X 795.

Leoncjusz z Jerozolimy

SZCZUR P., *Leoncjusz z Jerozolimy, V-VI wiek*, EK X 795-796.

Leoncjusz z Konstantynopola

SZRAM M., *Leoncjusz z Konstantynopola, VI wiek, kapłan i kaznodzieja*, EK X 796-797.

Leoncjusz z Neapolis

SZRAM M., *Leoncjusz z Neapolis*, EK X 797.

Leoncjusz z Tripolis

SZCZUR P., *Leoncjusz z Tripolis, św.*, EK X 798.

Leonides

SZRAM M., *Leonides*, EK X 802.

Leporiusz

SZCZUR P., *Leporiusz, IV-V wiek, kapłan galijski, pelagianin*, EK X 820.

Liber genealogus

SZRAM M., *Liber genealogus*, EK X 948.

Liberat

SZRAM M., *Liberat, św., VI wiek, archidiakon, męczennik*, EK X 961-962.

Licencjusz

SZCZUR P., *Licencjusz*, EK X 988-989.

Licynian

SZRAM M., *Licynian (Lucinianus), VI-VII wiek, bp Kartaginy Hiszpańskiej*, EK X 1002.

Linus papież

WILEMSKA E., *Linus, św., papież, męczennik*, EK X 1098-1099.

Longin

FIGIEL J., *Longin, bp Nobadii*, EK X 1358-1359.

Lucyfer z Cagliari

JAKIELASZEK J., *Peryfrazja progresywna i strategie tekstowe. Na podstawie: «Moriundum esse pro Dei Filio» Lucyfera z Cagliari*, Vox P 24 (2004) t. 46-47, 461-468.

Maksym Wyznawca

JANKOWIAK M., *Żyoty Maksymusa Wyznawcy, Chrześcijaństwo u schyłku starożytności* [zob. 1], s. 153-196.

Meliton z Sardes

CZYŻEWSKI B., *Postawa biskupa Melitona z Sardes wobec pogan i żydów w homilii «Peri Pascha»*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 27-41.

Nowacjan

ZAWADZKA M., *Kilka uwag o wczesnochrześcijańskiej krytyce rzymskich widowisk (na podstawie «De spectaculis» Tertuliana, «De spectaculis» Nowacjana, «De gubernatione Dei» VI Salwiana z Marsylii, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 433-439.*

Optat z Milewy

–, *Traktat przeciw donatystom* Księga II, tłum. i komentarz A. Gołda, wstęp S. Longosz, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 597-622.

KOCZWARA S., *Katedra Piotra w nauczaniu Optata z Milewy jako ostateczny probierz prawdziwości Kościoła, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 155-162.*

LONGOSZ S., „*Cathedra Petri*” w eklezjologii Optata z Milewy, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 597-603.

Orygenes

ORYGENES – HIERONIM ze Strydonu, *Homilie o Księdze Psalmów*, tłum. S. Kalinkowski, wstęp i redakcja A. Bandura, ŻMT 32, Kraków 2004, Wydawnictwo WAM.

CROUZEL H., *Orygenes*, przekł. J. Margański, wyd. 2 poprawione, Bydgoszcz 2004, Homini.

PIETRAS H., *Rozeznawanie duchów u Orygenesza*, „Życie Duchowe” 2004, nr 39, 113-116.

SŁOMKA J., *Ciało i Krew Jezusa jako pokarm. J 6, 48-58 w interpretacji Orygenesza*, w: *Vobis episcopus christianus. Księga Jubileuszowa Ks. Abpa Damiana Zimonia*, Katowice 2004, 231-243.

SZRAM M., *Chrześcijańska modlitwa uwielbienia Boga w ujęciu Orygenesza*, w: *Homo orans V: Modlitwa uwielbienia*, red. J. Misiurek – J.M. Popławski, Lublin 2004, 9-19.

SZRAM M., *Kościół jako rzeczywistość wieczna w doktrynie Orygenesza*, „Verbum Vitae” 2004, nr 5, 205-226.

SZRAM M., *Papież Poncjana a sprawa Orygenesza*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 95-103.

Paulin z Noli

KASPRZAK D., *Kontakty św. Paulina z Noli z Rzymem i jego biskupami*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 293-309.

Patryk

BULAS R., *Fáeth Fiadha. Lorica świętego Patryka*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 547-559.

KAŹMIERCZAK M., *Kiedy żył św. Patryk? Rozważania nad chronologią życia Apostoła Irlandii*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 537-545.

Piotr Chryzolog

KOCHANIEWICZ B., *Il concepimento e il parto verginale di Maria nella riflessione teologica di s. Pietro Crisologo*, „Theotokos” 12 (2004) 197-214.

WOJTCZAK J., *Kościół jako „grex” w Sermones Piotra Chryzologa*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 154-158.

Poncjana papież

SZRAM M., *Papież Poncjana a sprawa Orygenesza*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 95-103.

Prudencjusz

STABRYŁA S., *Picta imago martyris: obrazy jako źródło inspiracji «Peristephanon» IX i XI Prudencjusza*, „Folia Historica Cracoviensia” 10 (2004) 339-346.

Salwian z Marsylii

ZAWADZKA M., *Kilka uwag o wczesnochrześcijańskiej krytyce rzymskich widowisk (na podstawie «De spectaculis» Tertuliana, «De spectaculis» Nowacjana, «De gubernatione Dei» VI Salwiana z Marsylii, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 433-439.*

Sydoniusz Apolinaris

–, *Listy i wiersze*, tłum. i oprac. M. Brożek, Kraków 2004.

STYKA J., *Epitalamia Sydoniusza Apolinarysa – zarys poetyki*, w: *Sapere aude* [zob. 1], s. 277-292.

Syrycjusz papież

WOCH J., *Biskup Rzymu wobec problemów Kościołów Wschodnich przy końcu IV wieku*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 231-247.

Szenute z Atripe

SZMURŁO R., *Szenute z Atripe przeciw „Hellenom”. Elementy polemiki*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 42-51.

YOUNG D.W., *Portions of a Coptic Discourse by Shenute (Vienna Incipit List No. 44)*, „Journal of Juristic Papyrology” 34 (2004) 231-271.

Tacjan Syryjczyk

–, *Mowa do Greków*, w: *Pierwsi apologetyci greccy* [zob. 1], s. 295-366.

Teodoret z Cyru

ŻELAZNY J.W., *Apelacja Teodoreta do papieża Leona*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 335-346.

ŻELAZNY J.W., *Eucharystia w centrum eklezjologii Teodoreta z Cyru. Studium jego Komentarzy do Listów św. Pawła*, w: *Kościół, świat i zbawienie we wczesnym chrześcijaństwie* [zob. 1], s. 159-166.

Teofil z Antiochii

–, *Do Autolika*, w: *Pierwsi apologetyci greccy* [zob. 1], s. 367-486.

Tertulian

WÓJTOWICZ A., *Reakcja Tertuliana na współczesną obyczajowość – kwestia stroju chrześcijańskich kobiet*, RH 52 (2004) nr 3, 131-149.

ZAWADZKA M., *Kilka uwag o wczesnochrześcijańskiej krytyce rzymskich widowisk (na podstawie «De spectaculis» Tertuliana, «De spectaculis» Nowacjana, «De gubernatione Dei» VI Salwiana z Marsylii, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 433-439.*

Wincenty z Lerynu

WYGRALAK P., *Wincentego z Lerynu «Excerpta z całości pism świętego Augustyna»*, „Teologia Patrystyczna” 1 (2004) 87-90.

WINCENTY Z LERYNU, *Wyjątki z całości pism świętej pamięci biskupa Augustyna, zebrane razem przez Wincentego, kapłana z wyspy Lerynu*, tłum. A. Strzelecka, „Teologia Patrystyczna” 1 (2004) 91-114.

12. Recenzje, omówienia

- BLAZA M. (rec.), H. Paprocki, *Liturgie Kościoła prawosławnego*, Kraków 2003, Wydawnictwo „M” – „Przegląd Powszechny” 121 (2004) t. 319, 149-153.
- DROŻDŻ B. (rec.), Grzegorz Wielki, *Księga reguły pasterskiej*, Kraków 2003, Wydawnictwo Benedyktynów – „Perspectiva” 3 (2004) nr 1, 275-276.
- FIGIEL J. (rec.), Nowacjan, *O Trójcy Świętej*, przekład ks. Grzegorz Jaśkiewicz, ŻMT 35, Kraków 2005, Wydawnictwo WAM – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 669-671.
- FIGIEL J. (rec.), Tertullianus, *O hrách. De spectaculis*. Úvodní studii, překlad, poznámky a výběrovou bibliografii k Tertullianovým dílům pořídl Petr Kitzler, Praha 2004, OIKOYMENH – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 664-669.
- FIJAŁKOWSKI M. (rec.), A. Flis – B. Kowalska, *Zapomniani bracia. Ginący świat chrześcijan Bliskiego Wschodu*, Kraków 2003, Wydawnictwo WAM – AK 143 (2004) z. 572, 203.
- GOŁGOWSKI T. (rec.), A. Łajtar, *Catalogue of the Greek Inscriptions in the Sudan National Museum at Chartoum* (I. Khartoum Greek), Leuven – Paris – Dudley Ma. 2003; J. Van der Vliet – *Catalogue of the Coptic Inscriptions in the Sudan National Museum at Khartoum* (I. Khartoum Copt), Leuven – Paris – Dudley Ma. 2003 – „Saeculum Christianum” 11 (2004) nr 2, 283-287.
- JASIŃSKI A.S. (rec.), M.C. Paczkowski, *Rzeczywistość, symbol i tajemnica. Jerozolima w starożytnej literaturze chrześcijańskiej okresu przedchalcedońskiego*, Wrocław 2003, Komisariat Ziemi Świętej – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 10 (2004) 40-42.
- JELONEK T. (rec.), *Dokumenty Soborów Powszechnych. Tekst łaciński, arabski, ormiański, polski*, t. 3: (1414-1445). Konstancja. Bazylea – Ferrara – Florencja – Rzym, układ i oprac. A. Baron – H. Pietras, Kraków 2003, Wydawnictwo WAM – „Nasza Przeszłość” 101 (2004) 481-482.
- JELONEK T., (rec.), A. Flis – B. Kowalska, *Zapomniani bracia. Ginący świat chrześcijan Bliskiego Wschodu*, Kraków 2003, Wydawnictwo WAM – AK 143 (2004) z. 572, 204-205.
- KEMPA J. (rec.), K.H. Menke, *Das Kriterium des Christseins. Grundriss der Gnadenlehre*, Regensburg 2003, Verlag Friedrich Pustet – ŚSHT 37 (2004) nr 1, 177-181.
- KIJAS Z.J. (rec.), *Dokumenty Soborów Powszechnych. Tekst łaciński, arabski, ormiański, polski*, t. 3: (1414-1445). Konstancja. Bazylea – Ferrara – Florencja – Rzym, układ i oprac. A. Baron – H. Pietras, Kraków 2003, Wydawnictwo WAM – „Polonia Sacra” 8 (2004) nr 14, 338-340.
- KRACIK J. (rec.), A. Flis – B. Kowalska, *Zapomniani bracia. Ginący świat chrześcijan Bliskiego Wschodu*, Kraków 2003, Wydawnictwo WAM – AK 143 (2004) z. 572, 203-204.
- KUCHARSKI G. (rec.), *Dokumenty Soborów Powszechnych. Tekst grecki, łaciński, polski*, t. 1: (325-787): Nicea I, Konstantynopol I, Efez, Chalcedon, Konstantynopol II, Konstantynopol III, Nicea II, układ i oprac. A. Baron – H. Pietras, Kraków 2001 (wznowienie 1 Kraków 2002), Wydawnictwo WAM – „Poznańskie Studia Teologiczne” 16 (2004) 301-308.

- LACHOWICZ J. (rec.), G. Visonà, *Cronologia ambrosiana. Bibliografia ambrosiana (1900-2000). Tutte le opere di sant'Ambrogio, sussidi 25/26*, Roma 2004, Città Nuova Editrice – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 676-677.
- LACHOWICZ J., *Patrystyczne homilie i komentarze biblijne* (Brenna, 25-26 IX 2003 r.) – ŚSHT 37 (2004) nr 1, 242-248.
- LESKA A. (rec.), R. Wiśniewski, *Szatan i jego studzy. Rola diabła i demonów w łacińskiej literaturze hagiograficznej IV-V wieku = Chrześcijaństwo u schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze IV*, red. T. Derda – E. Wipszycka, Kraków 2003, Wydawnictwo Universitas – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 671-675.
- LONGOSZ S. (rec.), *The Cambridge History of Early Christian Literature*, ed. F. Young – L. Ayres – A. Louth, Cambridge 2004, Cambridge University Press – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 689-692.
- M.C., *Patron moli książkowych* (rec. książki: J.N.D. Kelly, *Hieronim. Życie, pisma, spory*, Warszawa 2003, PIW – „W Drodze” 2004, nr 7, 108.
- MAJERAN R.; *W poszukiwaniu dobra i bytu: doświadczenie neoplatonizmu* (sprawozdanie z międzynarodowej konferencji historyczno-filozoficznej „Byt czy dobro. Metamorfozy neoplatonizmu”, Lublin, KUL, 7-10 X 2003) – „Ethos” 17 (2004) nr 65-66, 573-583.
- MARCZEWSKI M., *Świeccy w starożytności chrześcijańskiej* (rec. „Vox Patrum” 22 (2002) t. 42-43 – „Ethos” 17 (2004) nr 67-68, 426-432.
- MYSZOR W. (rec.), A. Brent, *The Imperial Cult and the Development of Church Order, Concepts and Images of Authority in Paganism and Early Christianity before the Age of Cyprian*, Leiden – Boston – Köln 1999, Brill – ŚSHT 37 (2004) nr 2, 291-292.
- MYSZOR W. (rec.), Ch. Gieschen, *Angelomorphic Christology. Antecedents and Early Evidence*, Leiden – Boston – Köln 1998, Brill – ŚSHT 37 (2004) nr 2, 292-293.
- OBIREK S. (rec.), G. Theißen, *Czasy Jezusa. Tło społeczne pierwotnego chrześcijaństwa*, tłum. F. Wycisk, Kraków 2004 – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 10 (2004) 51-52.
- OZOROWSKI M. (rec.), H.C. Zander, *Święci przestępcy, czyli przedziwne historie Ojców Pustyni*, Kraków 2002, Wydawnictwo „M” – „Studia Teologiczne Białystok – Drohiczyń – Łomża” 22 (2004) 498-499.
- PACZKOWSKI M.C. (rec.), *Historia teologii*, t. 1: *Epoka patrystyczna*, red. A. di Berardino – B. Studer, Kraków 2003, Wydawnictwo „M” – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 10 (2004) 22-25.
- PENCZEK M. (rec.), R. Heinzmann – *Filozofia średniowiecza*, Kęty 1999, Wydawnictwo „Antyk” – „Ruch Filozoficzny” 61 (2004) 479-481.
- POPOWSKI R. (rec.), *Literatura Grecji starożytnej*, pod redakcją H. Podbielskiego, t. 1: *Epika – liryka – dramaty*; t. 2: *Proza historyczna – krasomówstwo – filozofia i nauka – literatura chrześcijańska*, Lublin 2005, Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego KUL – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 685-689.
- SŁOMKA J. (rec.), H. Pietras, *Początki teologii Kościoła*, Kraków 2000, Wydawnictwo WAM – ŚSHT 37 (2004) nr 1, 191-194.

- SŁOMKA J. (rec.), *Pisma św. Augustyna o małżeństwie i dziewictwie*, red. A. Eckmann, Lublin 2003, Wydawnictwo KUL – ŚSHT 37 (2004) nr 2, 293-296.
- STAROWIEYSKI M. (rec.), A. Flis – B. Kowalska – *Zapomniani bracia. Ginący świat chrześcijan Bliskiego Wschodu*, Kraków 2003, WAM – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 10 (2004) 19-20.
- STAROWIEYSKI M. (rec.), *Aegyptus Christiana. Mélanges d'hagiographie égyptienne et orientales dédiés à la mémoire du P. Paul Devos, Bollandiste*, curaverunt U. Zanetti et E. Lucchesi, Cahiers d'Orientalisme 25, Genève 2004, ed. Patrick Cramer – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 655-658.
- STAROWIEYSKI M. (rec.), *Dokumenty Soborów Powszechnych. Tekst łaciński, arabski, ormiański, polski*, t. 3: (1414-1445). Konstancja. Bazylea – Ferrara – Florencja – Rzym, układ i oprac. A. Baron – H. Pietras, Kraków 2003, Wydawnictwo WAM – „Nasza Przyszłość” (2004) nr 101, 479-482.
- STRANKOWSKI M. (rec.), S. Sojka, *Ideał życia kapłańskiego w świetle pism świętego Grzegorza Wielkiego*, Lublin 2003, Wydawnictwo KUL – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 678-681.
- STRZELCZYK G. (rec.), B. Sesboüé, *Tout récapituler dans le Christ. Christologie et sotériologie d'Irénée de Lyon*, Paris 2000, Desclée – ŚSHT 37 (2004) nr 1, 185-187.
- STRZELCZYK G. (rec.), H.R. Drobner, *Person-Exegese und Christologie bei Augustinus. Zur Herkunft der Formel una persona*, Leiden 1986 – ŚSHT 37 (2004) nr 1, 188-191.
- SZRAM M. (rec.), K. Bardski, *Pokarm i napój miłości. Symbolizm w ponaddosłownej interpretacji Biblii w tradycji Kościoła*, Rozprawy i Studia Biblijne 16, Warszawa 2004, Oficyna Wydawnicza „Vocatio” – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 650-655.
- SZRAM M. (rec.), *Origen. Dizionario. La cultura, il pensiero, le opere*, a cura di A. Monaci Castagno, Roma 2000, Città Nuova Editrice – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 644-646.
- SZRAM M. (rec.), *Origeniana Octava. Origen and the Alexandrian Tradition. Papers of the 8th International Origen Congress* (Pisa, 27-31 August 2001), ed. L. Perrone – P. Bernardino – D. Marchini, vol. I-II, Leuven 2003, University Press: Mitgeverij Peeters – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 635-644.
- SZRAM M. (rec.), S. Kaczmarek, *Darowanie win. Orygenesowa egzegeza przypowieści o nielościwym dłużniku (Mt 18, 23-25) i wezwania Modlitwy Pańskiej (Mt 6, 12; Łk 11, 4) wraz z jej uzupełnieniem (Mt 6, 14-15)*, Kraków 2005, Wydawnictwo Naukowe PAT – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 646-650.
- TOMKOWICZ M., *Nicea albo... między wiarą i polityką* (rec. książki: Kazimierz Ilski, *Idea jedności politycznej, społecznej i religijnej w świetle pism św. Ambrożego z Mediolanu*, Poznań 2001 – „Teologia Polityczna” 2 (2004/2005) 376-380.
- TUREK W. (rec.), A. Bierganz – S. Mertens (Texte), *Sprachkalender Latein 2004. Sprachen lernen leicht gemacht. Übungen, Dialoge, Geschichten und Vokabeln*, Harenberg Kalender Verlag, Dortmund 2003 – „Latinitas” 3 (2004) 332-333.
- TUREK W. (rec.), Augustinus, *De Civitate Dei contra paganos libri viginti duo*, translated with introduction and notes by Youm Seong, voll. 1-3, Waegwan, Korea 2004 – „Latinitas” 4 (2004) 448.

- TUREK W. (rec.), *Il „De Civitate Dei” di Agostino tradotto in coreano* (rec. książki Augustinus, *De Civitate Dei contra paganos libri viginti duo*, translated with introduction and notes by Youm Seong, voll. 1-3, Waegwan, Korea 2004) – „L'Osservatore Romano” (2004) 15 XII, s. 3.
- WALACHOWICZ J. (rec.), W. Berschin, *Grecko-lacińskie średniowiecze od Hieronima do Mikołaja z Kuzy*, przełożył i przygotował K. Liman, Gniezno 2003, Oficyna TUM – „Czasopismo Prawno-Historyczne” 56 (2004) z. 1, 363-367.
- WIDOK N. (rec.), E. Kotkowska, *Pomyśleć świat jako całość według św. Grzegorza z Nyssy*, Poznań 2003, Księgarnia św. Wojciecha – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 10 (2004) 161-163.
- WOJCIECHOWSKI M., *Patrystyczne homilie i komentarze biblijne. Sympozjum patrologów polskich w Brennej, 25-26 IX 2003* – CT 74 (2004) nr 1, 223-227
- WYSOCKI M. (rec.), E. Osborn, *Tertullian, First Theologian of the West*, Cambridge 2003, Cambridge University Press 2003 – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 659-661.
- WYSOCKI M. (rec.), R. Stawinoga, *Tertulian a świat antyczny*, Kraków 2002, Wydawnictwo Zakonu Pijarów – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 661-664.
- ZAGÓRSKI D. (rec.), *La Bibbia commentata dai Padri*, red. A. Di Berardino, vol I-IX, Roma 2003-2005, Città Nuova Editrice (włoska edycja amerykańskiego: *Ancient Christian Commentary on Scripture* vol. I-XVII, New Jersey 1998-2005, Inter Varsity Press) – VoxP 24 (2004) t. 46-47, 681-685.
- ZWOLIŃSKI A. (rec.), A. Flis – B. Kowalska, *Zapomniani bracia. Ginący świat chrześcijan Bliskiego Wschodu*, Kraków 2003, Wydawnictwo WAM – AK 143 (2004) z. 572, 205-206.
- ZWOLIŃSKI A. (rec.), M. Starowieyski (red.), *Apokryfy Nowego Testamentu. Ewangelie apokryficzne, cz. 1: Fragmenty Narodzenia i Dzieciństwa Maryi i Jezusa; cz. 2: Św. Józef i św. Jan Chrzciciel, Męka i Zmartwychwstanie Jezusa, Wniebowzięcie Maryi*, Karków 2003, Wydawnictwo WAM – „Pedagogia Christiana” 2004, nr 1, 249-250.

13. Sprawozdania

- DEGÓRSKI B., *Dziedzictwo duchowe Grzegorza Wielkiego na Zachodzie i Wschodzie* (Rzym, 10-12 III 2004), VoxP 24 (2004) t. 46-47, 844-846.
- DEGÓRSKI B., *Św. Jan Chryzostom: Wschód i Zachód na przelomie IV i V wieku* (XXXII Dni Augustiańskie, Rzym, 6-8 V 2004), VoxP 24 (2004) t. 46-47, 846-849.
- LACHOWICZ J., *Miejsca święte w epoce późnego antyku* (VII Sympozjum Kazimierskie, Kazimierz Dolny, 7-9 X 2004), VoxP 24 (2004) t. 46-47, 823-833.
- LACHOWICZ J., *Patrystyczne homilie i komentarze biblijne (Brenna, 25-26 IX 2003 r.)*, ŚSHT 37 (2004) z. 1, 242-248.
- LACHOWICZ J., *Papiestwo w starożytności chrześcijańskiej* (Lublin, KUL, 25-26 XI 2002), VoxP 24 (2004) t. 46-47, 807-816.
- LACHOWICZ J., *Św. Augustyn dzisiaj. 1650 rocznica urodzin Augustyna z Hippony* (Kraków, 2-3 XII 2004), VoxP 24 (2004) t. 46-47, 837-844.
- LACHOWICZ J., *Udział Sekcji Patrystycznej w VII Kongresie Teologów Polskich* (Lublin, KUL, 13 IX 2004), VoxP 24 (2004) t. 46-47, 820-823.

- LACHOWICZ J., *W kręgu myśli św. Grzegorza Wielkiego. Sympozjum z okazji 1400. rocznicy śmierci św. Grzegorza Wielkiego* (Obra, 27-28 X 2004), VoxP 24 (2004) t. 46-47, 834-837.
- LONGOSZ S., *Obchody 1650 rocznicy urodzin św. Augustyna w Rzymie (7-15 XI 2004)*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 856-859.
- LONGOSZ S., *Papieże starożytni w religijnej kulturze polskiej*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 865-872.
- LONGOSZ S., *Przekazanie relikwii św. Grzegorza z Nazjanzu i św. Jana Chryzostoma Kościołowi Wschodniemu (Rzym, 27 XI 2004)*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 859-865.
- SZMURŁO R., *VIII Międzynarodowy Kongres Studiów Koptyjskich (Paryż, 28 VI – 3 VII 2004)*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 850-856.
- ZMORZANKA A., *Posiedzenia Komisji Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL w roku akademickim 2004/2005*, VoxP 24 (2004) t. 46-47, 816-820.

14. Wybrane publikacje z zakresu literatury klasycznej

a) Przekłady

- AJSCHINES, *Mowy*, Biblioteka Antyczna, Warszawa 2004, Prószyński i S-ka.
- APPIAN z Aleksandrii, *Historia rzymska*, tłum. L. Piotrowicz, I-III, Wrocław 2004, Ossolineum – D^eAgostini.
- ARRIAN, *Wyprawa Aleksandra Wielkiego*, Arcydzieła Kultury Antycznej, Wrocław 2004, Ossolineum – D^eAgostini.
- FILOSTRATOS, *Obrazy*, tłum. i oprac. R. Popowski, Biblioteka Antyczna, Warszawa 2004, Prószyński i S-ka.
- HERAKLIT, *Fragmenty*, nowy przekład i komentarz K. Mrówka, Warszawa 2004, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”.
- KSENOFONT, *Historia grecka*, Arcydzieła Kultury Antycznej, Wrocław 2004, Ossolineum – D^eAgostini.
- PLINIUSZ Starszy, Caius Plinius Secundus, *Historia naturalna* (wybór), t. 2, Arcydzieła kultury antycznej, Wrocław 2004, Ossolineum – D^eAgostini.
- PLUTARCH z Cheronēi, *Żywoty równoległe*, t. 1: *Tezeusz – Romulus i ich porównanie. Likurg – Numa i ich porównanie*, Biblioteka antyczna, Warszawa 2004, Prószyński i S-ka 391.

b) Opracowania

- AXER J. (red.), *Łacina jako język elit*, Warszawa 2004.
- BATOR W., *Religia starożytnego Egiptu*, Mała Biblioteka Religii, Kraków 2004, Wydawnictwo WAM.
- CICHOCKA H., *Mimesis i retoryka w traktatach Dionizjusza z Halikarnasu a tradycja bizantyńska*, Warszawa 2004, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.
- DOWER K.J., *Homoseksualizm grecki*, tłum. J. Margański, Kraków 2004, Wydawnictwo „Homini”.
- IKRAM S., *Śmierć i pogrzeb w starożytnym Egipcie*, tłum. J. Aksamit, Warszawa 2004, PWN.

- JOACHIMOWICZ L., *Seneka*, seria: Myśli i Ludzie, Warszawa 2004, Wiedza Powszechna.
- KERÉNYI K., *Eleusis. Archetypowy obraz matki i córki*, tłum. I. Kania, Kraków 2004, Wydawnictwo „Homini”.
- KOROLKO M., *Thesaurus albo Skarbiec łacińskich sentencji, przysłów i powiedzeń w literaturze polskiej*, Warszawa 2004, Wiedza Powszechna.
- KOSIŃSKI R., *A few Remarks on the Author of the Vita Hypatii*, w: *Titulus. Studies in memory dr. Stanisław Kalita* [zob. 1], s. 143-151.
- KOWALSKI H., *Propaganda religijna Publiusza Kłodiusza*, w: *Ideologia i propaganda w starożytności* [zob. 1], 217-230.
- MIKOŁAJCZYK I., *Rzymska literatura agronomiczna*, Toruń 2004, Wydawnictwo UMK.
- NAWROT J., *Przyjaźń w «Etykach» Arystotelesa, w pismach mądrościowych Septuaginty oraz w Nowym Testamencie*, Poznań 2004, Wydawnictwo Naukowe UAM.
- NOWAK K., *Serwusz i tradycja egzegezy wergiliarskiej*, „Meander” 59 (2004) 239-256.
- PUDLISZEWSKI J., *Panem et circenses w miastach Hiszpanii rzymskiej w świetle źródeł epigraficznych (I-III w. n.e.)*, „Ślupskie Studia Historyczne” 11 (2004) 9-23.
- SAKOWSKA M., *Pozycja społeczna kobiet celtyckich i germańskich w świetle źródeł starożytnych*, „Meander” 59 (2004) 77-94.
- WELLS C., *Cesarstwo rzymskie*, tłum. T. Duliński, Warszawa 2004, Prószyński i S-ka.

opracowali

ks. Józef Naumowicz – Warszawa, UKSW

ks. Stanisław Longosz – Lublin, KUL